

Приморске новине

ЛИСТ ССРН ОПШТИНЕ БУДВА

ИЗЛАЗИ ПЕТНАЕСТОДНЕВНО

ГОДИНА IV ♦ БРОЈ 68 ♦ 25. ОКТОБАР 1975.

ЦИЈЕНА 2 ДИНАРА

ИЗ РАДА САВЕЗА КОМУНИСТА

РАДНИЧКА КОНТРОЛА ВИШЕ БРИГЕ О ДРУШТВЕНОЈ САМОЗАШТИТИ

ЗАДАЦИ и надлежност органа радничке контроле различито су регулисани у актима организација удруженог рада. У њима се, најчешће, предвиђа праћење и контрола спровођења усвојене пословне политике, намјенског и рационалног трошења средстава, расподјела дохотка, спречавање злоупотреба, несавјесног вршења радних дужности, појава крађе, мита и корупције, отклањање неправилности у финансијско-материјалном пословању.

Одредбе самоуправних споразума о удруживању, које се односе на самоуправну радничку контролу, показују да њена функција још није у складу с уставним начелима и да јој улога у удруженом раду није адекватно нормирана. То се, најчешће, огледа у њеном прилично претјераном институционализовању, поистовјећавању с материјално-финансијском, односно интерном контролом и утврђивању, углавном, репресивног карактера њеног дјеловања.

Самоуправна радничка контрола позвана је да се бави проблематиком из сфере друштвено-економских и самоуправних односа. Аналогно томе, кроз више облика јављају се потреба и могућност њеног остваривања: као непосредно вршење контроле од стране свих радника, односно преко органа управљања и посебно конституисаног органа самоуправне контроле. Прва два облика најчешће се занемарују, па је потребно да самоуправни споразуми о удруживању садрже конкретне одредбе о непосредном личном вршењу контроле од стране радних људи, као облика остваривања њихових самоуправних права, и контроле преко органа управљања у основној организацији, на нивоу радне организације, односно њених дјелова. Значајно подручје самоуправне радничке контроле треба да буде на подручју остваривања самоуправних аката, првенствено самоуправних споразума о удруживању у радну организацију.

На подручју наше општине самоуправна радничка контрола постоји у свим радним организацијама, али се њена активност још увијек не осјећа довољно, што је и констатовано на недавно одржаном савјетовању.

На основу расположивих података и запажања добијених обиласком радних организација, стиче се утисак да самоуправна радничка контрола до сада није имала одређенији и чвршћи план, а осјећа се и недостатак система у њеном раду, због чега

је дјеловала искључиво у појединим случајевима, и то као накнадна, а не као превентивна контрола. Од прије извесног времена уочавају се настојања да се самоуправна радничка контрола активизира, што је доказ да је уочена важност овог самоуправног органа који, у оквирима своје надлежности, треба максимално да допринесе развоју и учвршћивању самоуправних односа. Захваљујући већој стручности кадрова, унутрашња (интерна) контрола дјелује ефикасније од самоуправне радничке контроле, која, у одређеним случајевима, иницира акцију стручне контроле. Било је случајева када су оба вида контроле потпуно затајила, због чега су причињене веома велике штете. Да тога више не би било, избору лица у органе унутрашње (интерне) контроле треба посветити много већу пажњу, водећи рачуна да она имају одговарајуће стручне и моралне квалитете.

Друштвени интереси, које самоуправна радничка контрола треба да штити, не могу се остваривати аутоматски, већ се за њено пуно дјеловање треба свакодневно борити, и то упорно и организовано. Пуна њена функција биће остварена само ако све свјесне друштвене снаге буду стално улагале организоване напоре у том правцу. А организације Савеза комуниста и синдиката имају у томе прворазредни задатак.

УВАЖАВАТИ ИНСТИТУЦИЈУ КОНКУРСА

Опште је познато да без стручних и способних кадрова ни најсавременија опрема и технологија не могу дати жељене ефекте. Посебно мјесто у организовању пословних функција припада руководећем кадру, па не може бити свеједно ко ће бити на најважнијим радним мјестима. За њих нијесу неопходни само стручни, него и одговарајући морално-политички квалитети, самоуправна одређеност и спремност за даље развијање самоуправљања.

У овом правцу посебно треба уважавати институцију конкурса, као општедруштвену категорију вредновања кандидата, и на тај начин омогућавати да способни дођу на права мјеста. Запажено је да у самоуправним споразумима радних организација егзистирају различити критеријуми за слична или иста радна мјеста, чак и у оквиру исте радне организације! Тако, на примјер, „Монтенегротурист“ за

ОПШТИНСКИ комитет Савеза комуниста и чланови Комисије за општеномладинску одбрану разматрали су закључке XIII сједнице Председништва ЦК СКЈ о извршењу задатака из области друштвене самозаштите. С тим у вези усвојен је календар рада по коме ће се одвијати активности на спровођењу заузетих ставова. Договорено је да се у свим основним организацијама Савеза комуниста на подручју општине прораде материјали са сједнице Председништва ЦК СКЈ, након чега ће се извршити процјена стања друштвене самозаштите и донијети програми активности у свим срединама.

Секретар Општинског комитета Савеза комуниста Милан Митровић истакао је да је на подручју наше општине одговарајућа пажња посвећивана задацима општеномладинске одбране, док се у погледу друштвене самозаштите остало само на плановима. Радне организације и мјесне заједнице још нијесу у потпуности сагледале стање у својим срединама, нити организовано пришле спровођењу овог веома важног задатка.

Посебно је указано на потребу преиспитивања кадровских рјешења на осјетљивим радним мјестима, којих је, с обзиром на карактер привреде у нашој комуни, веома много, почев од рецепционара, водича и радника на телефонским централама,

директора ООУР „Авала“ — Бечићи тражи се висока или виша спрема, а код ООУР „Авала“ — Словенска Плажа једна од ове двије спреме или стручност висококвалификованог радника.

С обзиром на сложеност послова које директор обавља, заузет је став од стране друштвено-политичких структура да на оваквим радним мјестима треба да дођу лица која посједују високу школску спрему. Не може се, наиме, дозволити девалвирање већ усвојених ставова о неодложним задацима на јачању кадровског потенцијала. Пошто свако по нашање мимо на демократски начин усвојених договора треба подводити под лужу одговорности, било би пожељно, у циљу што правилније и досљедније реализације овог дјела кадровског комплекса, да се на нивоу општине усвоји самоуправни споразум о минимуму основних захтјева кандидата који долазе у обзир за руководећа радна мјеста.

ИНФОРМАЦИЈА КОМИСИЈЕ О ИСПИТИВАЊУ ПОРИЈЕКЛА ИМОВИНЕ НЕКОНКРЕТНА И ПОВРШНА

до руководиоца основних организација удруженог рада.

На подручју комуне — речено је на састанку — треба створити услове који ће омогућити спремност радних организација и свих грађана да на вријеме и успјешно реагују на сваки евентуални покушај непријатеља да нанесе штету друштвеној заједници. Посебан задатак поставља се пред школама, омладинском организацијом и свим институцијама које се баве образовањем и васпитањем да код младих развијају љубав према домовини и осјећај будности према свему што би могло угрозити њену слободу.

Комитет је, у наставку рада, разматрао информацију Комисије за испитивање поријекла имовине грађана за коју је речено да је неконкретна и доста површна. Иако Комисија ради већ годину дана још увијек није донијела ни једно рјешење! И поред тога, Комитет не може прећи преко ставова изнијетих у информацији у којима се указује на сметње на које је Комисија за испитивање поријекла имовине наишла у досадашњем раду. А сметњи је, како у информацији стоји, било више, и оне су долазиле од појединих општинских служби, ба

нака и суда! Изостала је саградња Јавног правобранилаштва, па и друштвено-политичких организација. На крају је закључено да Комисија презентира скраћену информацију о свом раду у којој ће бити наведена имена лица против којих се води поступак за испитивање поријекла имовине и подаци на основу чега је он покренут. Од Извршног одбора Скупштине општине биће затражено да испита које су се службе и која лица у њима оглушили о захтјеве Комисије тиме спутавале њен рад, како би се она могла позвати на одговорност.

Вл. Станишић

САБРАНА ДЈЕЛА СТЕФАНА М. ЉУБИШЕ

На Сајму књига у Београду појавиће се сабрана дјела познатог књижевника Стефана Митрова Љубише.

Дјела су штампана у три књиге у редакцији Чедо Вуковића, Николе Дамњановић и Др. Мирослава Лукетића.

Издавачи су „Обод“ и Културни центар.

Новембарска награда

У прошлом броју „Приморских новина“ објављено је саопштење Жирија за додјеливање Новембарске награде да ће се поводом 22. новембра — Дана ослобођења општине Будва додијелити новембарске награде за изузетне заслуге и постигнуте резултате у области друштвеног, политичког и привредног развоја општине организацијама удруженог рада, радним и другим заједницама, друштвено-политичким организацијама, друштвима, удружењима и појединцима.

Предлог за додјеливање Награде, који мора бити образложен у писменој форми, могу дати: организације удруженог рада, радне и друге заједнице, друштвено-политичке организације, друштва удружења и појединци, а крајњи рок за његово подношење јесте 1. новембар 1975. године.

Шаренило у правном уређењу друштвено-економских односа

ОСНОВНЕ организације удруженог рада, радне организације и јединице удруженог рада с подручја наше општине прилично закашњавају с правним уређењем друштвено-економских односа. Без бојази да погријешимо, можемо рећи да код нас у такзваној нормативној дјелатности влада прилично шаренило. Наиме, један број нормативних аката — и формално-правно и садржајно — остао је на нивоу уставних амандмана. У неким организацијама она се налазе у фази усаглашавања с уставним начелима, док су у малом броју основних организација удруженог рада она у формално-правном смислу усаглашена са Уставом.

На нивоу уставних амандмана са свим или већим бројем нормативних аката налазе се, између осталих, радне јединице „Хемпро“ у Петровцу, Кисикана у Буљарици, Културни центар и „Центропром“ у Будви, Туристичко насеље „Праха“, хотел „Београд“ и Међународни омладински центар у Бечићима. У њима се процес усаглашавања нормативних аката са Уставом одвија доста споро и то због реорганизација које су у току, немања квалификованих лица за обављање тих послова, као и због пасивног односа субјективних снага према овом важном задатку, па се не треба чудити што је усаглашавање нормативних аката са Уставом још увијек на мртвој тачци. Треба напоменути да се за овакву „неутралну праксу“ увијек налазе „разлози“, у ствари, изговори који се никако не могу прихватити, јер се не смије дозволити да нам заостале правне норме и даље

цију, не могу представљати све, она, у сваком случају, значе много када се ради о правилном и на закону заснованом регулисању међуљудских односа у току процеса рада. Нормативна акта нијесу формалистички декор, већ самоуправни договор и правни регулатив рада сваке радне организације. А у срединама гдје она не постоје, или гдје нијесу усаглашене са уставним концептом, није тешко примјетити велику празнину која дозвољава простор за самовољу, анархију и разне видове девијација, што се, у сваком случају, веома штетно одражава на даљи развој самоуправног друштва.

Нормативна акта представљају ону снагу која економску, друштвену и другу искуствену реалност претвара у објективни и рационални ред ствари, процеса и односа, ограничавајући самовољу, анархију, либерализам и технократизам. Она уносе у друштвени живот стабилност, сигурност и перспективу.

Израда нормативних аката код „Монтенегротуриста“ и основне организације удруженог рада за промет робом „Јадран“ успорена је због измјене и усаглашавања самоуправних споразума о удруживању и доношења других нормативних аката ради конституисања и регистрације код суда, на бази којих се конципирају остала нормативна акта. Примјекује се, и-

наче, да су она у свим основним организацијама удруженог рада овог предузећа потпуно типизирани, што није најбоље и прихватљивије, поготову када се зна да је кроз нормативну дјелатност требало дати више простора одређеним специфичностима појединих организација.

У статутима ООУР „Авала“ — Бечићи и „Авала“ — Словенска плажа предвиђено је да се за радно мјесто директора, поред осталих услова, тражи завршена средња или виша школска спрема, и то угоститељског или туристичког смјера. За остала руководећа мјеста — директоре појединих хотела и секретаре ООУР — институт конкурса замијењен је интерним оглашавањем. Уношење оваких одреба у статуте могло би да упозори на интенцију да се радна мјеста задрже за ужи круг кандидата, а такви ставови су у супротности с кадровском политиком, према којој на руководећа радна мјеста треба бирати стручно најспособнија, карактерно најбоља и морално-политички најподобнија лица.

На редном периоду треба предузети интензивну акцију на усаглашавању нормативних аката са уставним одредбама и законима, јер што се буде ближе Уставу, биће се ближе самоуправљању, а уколико оно буде развијеније, биће ефикаснија борба против свих злоупотреба и девијација.

Семинар о маркетингу

У Будви је од 15. до 18. октобра у хотелу „Интернационал“ одржан семинар на тему: маркетинг. Организатори овог скупа били су Институт за друштвено-економска истраживања из Титограда, Привредна комора СРЦГ, Заједница за научни рад и Економски факултет (постдипломски курсе) Универзитета „Велко Влаховић“.

Семинар је имао за циљ да истакне значај прихватања но-

вог маркетинг концепта, односно потребу јасне маркетиншке оријентације од стране организација удруженог рада у напорима повећавања ефикасности привређивања.

У току семинара одржана је и Оснивачка скупштина Друштва за маркетинг СР Црне Горе, које ће радити у саставу Југословенског друштва за маркетинг (ЈУМА).

С. Г.

ТЕМЕ ДАНА

ТЕРМИН ПОЛИТИКА означава укупност процеса, односа и институција помоћу којих се регулишу различити интереси и потребе у одређеном друштву. Најкраће речено, политика изражава метод и суштину одлучивања о заједничким пословима и активностима у једној друштвеној (државној) заједници.

Појам политика може да има и своје уже значење: културна политика, образовна политика, спољна политика, политика аграрног, постоје и друга значења: политика коју заступају одређене организације у својим програмима и резолуцијама. У ствари, тада политика изражава организовање наступања субјективних снага које настоје да остваре постављене циљеве и задатке. Политика у свом објективном значењу обухвата друштвени развој, друштвене односе који настају научним вредновањем и не поклада се са субјективним жељама и циљевима.

Поријекло политике исто толико старо колико и држава као апарат класне владавине и владања над људима и јавним пословима. У свим класним друштвима она је средство у рукама оних који посједују материјална и друштвена богатства, државни апарат и друге институције које штите одређене класне односе.

Појам политике се у савременом друштву знатно проширио. Радничка класа извојевала је многе побједе у борби против буржоаске владавине. Поред осталог, и право на политичко организовање, релативну заштиту материјалног положаја, партиципално учешће у управљању материјалном производњом и расподелама. Управо, државна власт само дјелимично исцришћује појам политике, која је дуго сматрана посебном вјештином вођења државних послова у унутрашњим и спољним односима и као таква припада класно елити.

ПОЛИТИКА И САМОУПРАВЉАЊЕ

У политичкој сфери у условима капиталистичког друштва, радни човек је отуђен од политике. То је и разумљиво, јер је отуђен у друштвено-економској сфери, у којој се јавља као најамни радник који продаје своје радне потенције власнику средстава за производњу. У друштву у коме је све туђе за радника, политика ми не може бити његов свијет у коме би он могао да слободно манифестује себе и своје класне интересе.

Будући да је радник у капитализму свестрано отуђено биће, он је, разумљиво, отуђен и у политици. Тек успостављањем власти радничке класе почиње процес његовог ослобођења у свим областима друштвеног живота. Самоуправљање значи асоцијацију и прохват свих моћи радног човека који удружује своје потенције са средствима за производњу у друштвеном власништву. Тек ту се стичу адекватни људски услови, у којима аутономна личност може да постигне потпуну дезалијенацију у свим областима живљења и дјеловања. У новим условима функцију управљања не врши никакви субјекти или силе изван друштва, већ они исти људи који производе и стварају друштвени живот у свим његовим облицима. Такво самоуправљање значи превазилажење раније подјеле друштва на објекте и субјекте историје, на управљаче и извршиоце. Појам управљања у контексту Марксове мисли значи и рационално и револуционарно управљање. Рационално у том смислу што се оснива на објективној критици и анализи постојећег, на са знању реалних могућности друштвеног кретања и избору таквих могућности које су оптималне с обзиром на постављени друштвени циљ. А основни циљ који служи као мјерило рационалног одлучивања у цијелом процесу управљања јесте укидање свих облика људског угњетавања и сиромаштва, а тиме и ослобођење сваког појединца за пунији,

ИЗ СЈЕНКЕ НА СВЈЕТЛО

Уређује: Димитрије ЈОВОВИЋ

Спасавање

ПОВЛАЧЕЊЕ

Окомили смо се у прошлој броју на наше спортисте, јер они знају и за критику и за шалу.

Међутим, далеко је теже с другима, јер многи критику схватају као критичност, а шалу као обрарчност.

УКОПАВАЊЕ

Чланови делегације „Светог Стефана“ никако да с кворумом одрже сједницу.

Разлог за то је изгледа схватање појединаца да се од базе, која их је изабрала, не треба никада одвајати, па макар се радило и о одласку на сједницу делегације.

БАЛАНСИРАЊЕ

Неки су с причама до данас добро балансирали.

Деветомјесечни обрачуни не показују колико је то балансирање ријечима било пропраћено успјешним балансирањем средстава.

ЗАТВАРАЊЕ

Са завршетком сезоне затварају се и бројни угоститељски објекти на будванској ривијери.

Нажалост, затвориће се и црне странице „противправних искустава“ је днор броја наших суграђана.

ДОТИРАЊЕ

Оцјењује се да су ротације нужне и друштвено корисне.

Само треба водити рачуна да се након ротације не почну уз појединце давати, као закаснили у дадбени мираз, и дотације.

С. Г.

СПАСАВАЊЕ

Отицали су и отику по ред њега „матиком“ друштвени милиони у серијама, а никако да се сјети да их од „пропасти“ отргне.

Када су у питању паре и динари, његове „пароле“ су гласовите, а скокови, наизглед, самоубилачки.

Добро је за све нас што од „парола“ не промукне и што га увијек на вријеме ухватимо да, због друштвене имовине, неки каштиг са собом не би направио.

БОЉИ ТВ ПРИЈЕМ?

Становници барске и будванске општине имаће кроз неколико мјесеци квалитетан телевизијски пријем.

Као што је познато, телевизори у овим општинама служе за сада углавном, као дјелови намјештаја, јер је пријем веома лош. То је нарочито изражено у појединим насељима.

Ових дана биће потписан споразум о изградњи великог репетиторског центра на Вељем граду код Сутомора, који ће Баранима и Будванима омогућити квалитетан пријем првог и другог југословенског и италијанског програма.

Како смо обавијештени, Радио-телевизија Титоград ће, након пуштања у рад репетитора на Вељем граду, монтирати минирепетиторе на појединим мјестима у околини Бара, Сутомора, Петровца, Светог Стефана, Бечића и Будве — свуда гдје је отежан пријем телевизијског програма.

С. Г.

ОПШТИНСКО синдикално вијеће разматрало је ових дана Друштвени договор о удруживању средстава за солидарну изградњу станова за раднике на подручју наше општине, који ће се документат сматрати усвојеним тек крајем октобра до када треба да буде прихваћен од стране радних и друштвених организација.

У наставку рада, Вијеће је разматрало Нацрт самоуправног споразума о удруживању средстава неопосредне дјечје заштите, који је достављен на дискусију друштвеним и радним организацијама.

одражавају друштвено-економске и међуљудске односе.

Последица оваквог стања су самовољни акти код пријема у радни однос, исплате дијела личног дохотка у натуралном облику, отпуштања с рада, пролонгирања да се истакнути и вриједни сезонски радници приме у стални радни однос и ускраћивања исплата накнада за прекоремени рад.

Иако нормативна акта, у односу на радну организа-

богатији и садржајнији живот у истинској људској заједници. Овај циљ максимално је револуционаран, па је према томе, револуционарно и цијелокупно управљање које, у односу на њега, добија свој мисао.

Социјалистичко самоуправљање у Југославији уноси квалитативну промјену у схватању и тумачењу политике. На децентрализацији државне власти надовезује се процес одумирања државних функција у привреди и свим друштвеним дјелатностима — култури, образовању, здравству и науци. Сада се, упоредо с развојем самоуправног система и јачањем друштвених позиција радног човека као самоуправљача, остварује подршка власт у име народа прераста у власт радног народа. Она постепено престаје да представља силу изнад друштва и реконструише се у друштвени договор удружених произвођача.

Док све шире политичко ангажовање маса у оквиру друштвеног самоуправљања сваким даном показује нове путеве политичког освјешћивања радних људи, политички проблеми, обогаћени новим искуством, научно се истражују примјеном савремених социолошких метода.

Политика у нашим условима све више рачуна на заинтересованост и активно учешће свих радних људи, а за крајњи циљ има бескласно друштво. Она се комунистичким средствима, све брже претвара у моћно оружје економске идеолошке еманципације и свестраног ослобађања човека, постајући средство којим радничка класа испод најповољнијих услова остварује своје људско ослобођење.

Драго Станковић

ПРОТИВ ФОРМЕ — ЗА СУШТИНУ

АКТИВНОСТ Савеза ко муниста, демократа и других социјалистичких снага посебно је усмјерена на изградњу организационе структуре самоуправних односа у основним организацијама удруженог рада. У протеклом периоду конституисани су раднички савјети са својим органима, зборови радних људи и радних јединица, органи самоуправне радничке контроле и делегације као нови квалитет унутрашње структуре основних организација удруженог рада. Након тога запажено је да зборови радних људи много више него раније постају облик непосредног одлучивања и управљања. Они су у већем броју основних организација удруженог рада доживјели пуну афирмацију, па је, захваљујући томе, створен простор и за далеко већи идејно-политички утицај организација Савеза комуниста које покрећу радне људе у борбу за даљи развој самоуправљања. Не треба се, међутим, заносити постигнутим резултатима и, занемарајући опрезност, омогућити развој наше стичијности и шаблонски рад. Примјетљиво је, напоре, да се у неким радним

организацијама сва питања „разматрају“ на зборовима радника, па се ствара утисак да они о свему одлучују, а у ствари и даље одлучују групе или појединци, само што се то прикрива „изјашњавањем“ колектива. Има случајева да најважније одлуке доносе самоуправни органи на пословним службама и пословних органа, без непосредног учешћа радника, односно да се пред радници износи да унапријед припремљеним предлозима и рјешењима, а они треба само да аминују, чиме се доводе у сасвим пасиван положај, јер долазе до закључка да одлучује о нечему што је већ одлучено.

Припремању и одржавању зборови треба поклоњити много већу пажњу него што је то до сада био случај. Не би требало на једном збору одлучивати о више значајних питања, пошто се он у том случају претвара у формални скуп који не може да подстакне раднике на учешће у доношењу одлука. Њихову пасивност бирократско-технократске снаге користе као „тезу“ да су радници заинтересовани само када се расправља о личним дохоцима и стандарду.

Предсједништво Заједнице општина

У згради Скупштине општине одржана је 16. октобра пета сједница Предсједништва Заједнице општина СР Црне Горе (на слици). Сједницом је руководио Мило Поповић, предсједник Скупштине општине Титоград. Разматран је основни материјал за републичко савјетовање о делегатском систему у општинама, првим искуствима дјеловања извршних одбора и новом положају органа управе у општинама. Одлучено је да се савјетовање одржи у Титограду половином новембра мјесеца.

УСКОРО НОВЕ СТИПЕНДИЈЕ

Управни одбор Фонда за стипендирање ученика и студената будванске општине разматрао је захтјеве за додјелу стипендија. Захтјеве је обновило 48 ученика и студената, ранијих стипендиста, док је поднијето 49 нових захтјева. Фонд има и

пет стипендиста из неразвијених општина.

Стипендије тражи и пет ученика школаца, 11 студената виших школа, 40 студената на факултетима и академијама и један на постдипломским студијама.

— Мали број ученика и студената оријентисани су на изучавање оних школа и факултета који су најпотребнији организацијама удруженог рада у привреди, рекли су нам у служби Фонда. — Сматрамо да је потребно сагледати потребе у кадровима у привредним и ванпривредним организацијама, па да то буде један од услова за добијање стипендија.

Сазнали смо да има доста радних организација које нијесу потписници Самоуправног споразума о удруживању средстава у Фонду за стипендирање. За сада смо 22 организације, потписници Самоуправног споразума, уплаћују 0,75% на исплате њене бруто личне дохотке у Фонд. Ове године акумули-

рано је преко 530.000 динара, а према финансијском плану потребно је за ову годину обезбиједити 660.000 динара.

— И поред ургентности и писмених достављања текста Самоуправног споразума, по јединим основним организацијама удруженог рада, дјеловима организација и појединим предузећа са стране, велики број их није показао никакво интересовање. А познато је да се из Фонда стипендирају ученици и студенти без разлике гдје су им родитељи запошљени, односно да ли је организација у којој му родитељ ради потписник Споразума. Сигурно је да би када би Самоуправним споразумом биле обухваћена привреда и ванпривреда, могло удовољити свим захтјевима за стипендије.

Највјероватније да ће Фонд прерастати у Самоуправну интересну заједницу за стипендирање ученика и студената с подручја будванске општине, па се очекује да ће многи проблеми бити боље ријешени. Г.

„Зелено злато“ пропада

Изгледа да ће добар дио „зеленог злата“, како маслинов плод наш позива, остати да труне у жбуњу. Већ последице, прве кише скоро половина рода нашло се на земљи. Добар дио домаћинства прионуо је на посао, на вријеме очистио терен испод маслина и увелико скупља плодове, али има много инокосних који, и поред најбоље жеље, то не могу да раде. Да би зло било веће, што су углавном власници најбољих и највећих маслинака на нашем подручју.

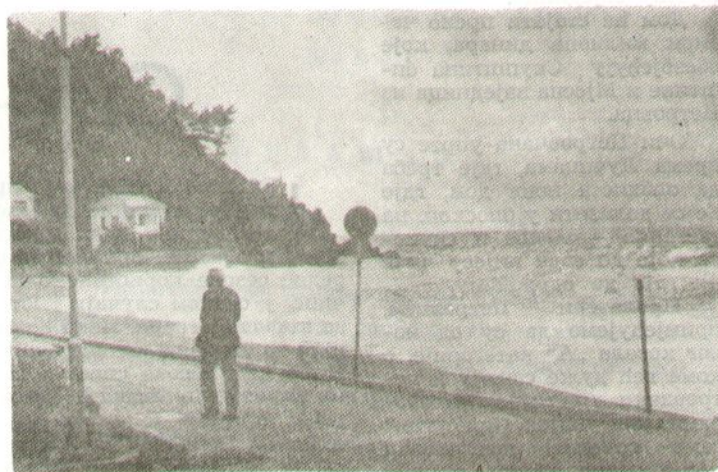
Акција Извршног одбора СО Будва, Одсјека за привреду и мјесних заједница не одвија се како је замишљена. Комисија која је требала да обиђе домаћинства и утврди ко не може да користи овогодишњи род маслина, како би се предузеле потребне мјере завршила је рад. Сада се зна чије маслине неће бити искоришћене. Када се изађе на терен, такви маслинаци се лако уоче, јер су и даље обрасли у коров. Но, то сазнање ничему не користи, јер нема радне снаге која би се ангажовала на овом послу.

Шеф Одсјека за привреду Милутин Јањевећ нам је рекао да код доброг дијела домаћинства не постоји интересовање за скупљање маслина. Једино је Мјесна заједница Будва пренебрегла акцију преко младинаске организације да се бар нешто ис-

користи. Пошто је потреба тек у новембру, још нијесу све шансе изгубљене и не дижу се руке од акције. Разговараће се са управом основних школа у Будви и Петровцу, како би се ангажовали ђаци на скупљању маслина, а приход би ишао школама за набавку учила и опреме. Најтежи проблем је у томе што треба очистити терен да би се плодови скупљали, а то је тежак посао и не могу га обавити школска дјеца.

Причама да је квалитет плода знатно опао због дуготрајне суше која је лјетос владала и напада мушице, која није на вријеме уништена аеро-прскањем, мада су за то била одобрена средства, не треба насиједати. Ова појава је, заиста, присутна, али само на маслинацима у реону Петровца, Режевића, Бара и Улцића, док су плодови на подручју Стефа Будве, Бечића, Борета, па и Светог Јосифа далеко очуван.

Како смо обавијештени, искрсао је још један проблем: капацитет уљаре у Пржном износи 24 тоне са 24 часа, што је недовољно да опслужи потребе за подручје будванске општине. Приватници у својим млиновима неће смјети да мељу другима, па ће и то бити разлог више да људи дижу руке од коришћења маслиновог плода и да „зелено злато“ пропада.

Закорачила је јесен

Проневјера „тешка“ пет година

Под предсједништвом судије Радосава Ђукановића, вијеће Окружног суда у Титограду осудило је недавно Бранка Вуксановића на пет година затвора због кривичног дјела проневијере друштвене имовине. Именованом је, такође, забрањено да три године по истеку казне обавља дужности скопчане с руковањем друштвеном имовином. Он је дужан да предузео „Монтенегротурист“ надокнади 180.706,30 динара, за колико је радну организацију оштетио, са 7% камате.

Бранко Вуксановић је као шеф рецепције у хотелу „Адријатик“ за непуну годину дана — од 7. априла 1974. до

4. марта ове године — и као вршилац дужности шефа рецепције у хотелу „Интернационал“ присвојио 62.327,50 динара, износ који је наплаћивао од гостију, односно који су као гостивни односно предали рецепционери. Поред

тога, кршећи законске прописе и нормативна акта, оштетио је радну организацију за 180.706,30 динара. Он, напоре, није свакодневно узимао дневни пазар од рецепционара, нити је новац уплаћивао.

Ухапшен шеф пословнице

Шеф пословнице љубљанског „Глобтура“ у Будви, Петар Шинг, ухапшен је због основане сумње да је проневијерио више од 90.000 динара. Мањак је установљен након контроле у пословници.

Интересантно је напоменути да је новац проневијерен за релативно кратко вријеме — Петар Шинг шеф будванске пословнице тек од марта мјесеца ове године.

С. Г.

Кише отјерале госте

Ових дана невријеме је захватило Црногорски приморје. Велике кише, праћене снажним вјетром и грмљавином, отјерале су и посљедње групе гостију из будванских, светостефанских и петровачких хотела.

Кише су нанијеле велику штету и маслинама, које су ове године биле добро родиле. Маслинова мушица је овогодишњи род преполовила, а затим је вјетар отресао плод и он сада труне под стаблима.

Велике кише изазвале су и одрон камења на Јадранској магистрала, па је мјестимично отежан пролаз возила.

Море је узбуркано, а таласи достижу и по неколико метара у висину. Тако је управо ових дана када смо посјетили Петровац.

Текст и снимак: С. Греговић

ТРИДЕСЕТ ГОДИНА ОД ПОБЈЕДЕ НАД ФАШИЗМОМ

ПЕТРОВАЦ У ОЧЕКИВАЊУ ПРОСЛАВЕ

Јесен је изненада, без „претходног најављивања“, стигла на наше обале. Топло, сунчано лето, које се ове године продужило и на читав септембар, нагло су прекинуле кише. Таласи су почели своју „игру“, а плаже и хотели зачас остали празни.

У Петровцу ових дана на обали нема ни живе душе. Ријетки пролазници бјеже од кише и склањају се у „Сутјеску“, „Оливу“ или бифе на аутобуској станици. Затворени су „Ривијера“, бар „Кастело“, хотели „Петровац“ и „Палас“, а ускоро не и „Кастел Ластва“. Ускоро ће почети петровачка зима, која ће трајати до — нове сезоне. Зима без забаве, разоноде, без биоскопа. Ипак, она ће се ове године разликовати од осталих. Досаде ће бити, Петровчани неће имати гдје да изађу, али биће радоснији. Више оптимизма биће на њиховим лицима, са више наде ће очекивати нову годину.

Између Лучица и Брежича гради се друштвени дом, који треба да донесе доста радости Петровчанима. Када смо ових дана посјетили градилиште, машине су бруја-ле, зидови су били готово завршени и већ се назирала контура новог здања, које се подиже на површини од 600 квадратних метара.

— Рачунамо да ће објекат бити готов до краја године — каже нам Милан Јанковић, шеф градилишта предузећа „Интерпублик“ које изводи радове.

Биће то лијеп објекат. Имаће велику биоскопску салу са 300 сједишта, која ће бити грађена тако да ће служити и за фискултурну салу, које, да кажемо узгред нема у Петровцу — библиотеку, просторије за Спортско друштво „Петровац“ и за Мјесну заједницу.

Дом ће стајати преко четири милиона динара, које обезбјеђују Скупштина општине и Мјесна заједница из Петровца.

Очи Петровчана упрте су према Лучицама, гдје треба да заблиста нови дом, гдје ће се долазити у биоскоп, на састанке, изложбе и скупове које до сада нијесу имали гдје да одржавају.

Пролазећи Петровцем, примјећујемо да су од новог хотела „А“ категорије, о коме већ дуже сањају и петровачки угоститељи и грађани, још увијек „присутни“ само темељи, постављени прије равно четири године! Зарђале жице из бетонских стубова тужно очекују градитеља, али још увијек се ништа не ради.

— Претпостављам да би ускоро требало да се наставе радови на овом хотелу, који ће много значити за петровачки туризам — каже Димитрије Миленковић, који ради у ООУР „Палас“. — Хотел ће имати затворени и отворени базен, модерне ресторани и сале, централно гријање и друге погодности за рад зими.

И у тај објекат упрте су очи Петровчана. Биће то најљепши објекат те врсте у овом граду. Радиће преко читаве године и допринијети да и ООУР „Палас“ акуму-

лира знатно више средстава.

Монотонија јесени биће прекинута прославом 30-годишњице побједе над фашизмом и 31-годишњице ослобођења општине Будва. Том приликом биће обиљежено и више значајних годишњица у овом мјесту. Прошло је 55 година од формирања прве комунистичке општине на Јадрану, 50 година од оснивања Туристичког друштва, 85 година од постојања библиотеке и читаонице, а 65 година организоване спортске активности. Уколико дозволе могућности биће положен и камен-темељац новој аутобуској станици у Петровцу, отворен супермаркет и отворена спомен-биста Мирку Срзентићу у парку основне школе која носи његово име.

С. Греговић

„Ривијера“ је затворила врата до идуће сезоне

Посјетиоци у бројкама

Од 1. јануара до 31. септембра ове године будванску ривијеру посјетило је 100.770. страних туриста — саопштила нам је на основу статистичких показатеља Весна Стругар. Страни посјетиоци остварили су 874.911 ноћивања. Највише гостију било је из СР Њемачке — 36.735, који су се у просјеку задржали по 11 дана и остварили 389.540 ноћивања. За њима долазе држављани Велике Британије, јер је њих 16.204 у просјеку боравило по девет дана и остварило укупно 150.191 ноћивања. На трећем мјесту су посјетиоци из Чехословачке (9608) који су се у просјеку задржали по десет дана и остварили 97.551 но-

ћивања, на четвртм са 6.024 посјетиоца из Француске, са 39.400 ноћивања а на петом из Италије — 5.686, који су остварили 22.434 ноћивања на шестом Холанђани — њих 4.430 остварило је 21.096 ноћивања. Било је 2.949 посјетилаца са 15.264 ноћивања — из СССР, а затим слиједе Пољаци (2.532), Аустријанци (2.475), Источни Њемци (2.112), Швеђани (1.824), Мађари (1.816), Американци (1.567), Белгијанци (1.499) и Швајцарци (1.156), који су остали у просјеку по четири дана.

У истом интервалу будванску ривијеру посјетило је и 102.389 домаћих туриста, који су у просјеку боравили по дванаест дана и остварили 1.221.883 ноћивања. На првом мјесту су посјетиоци из СР Србије — укупно 66.458, који су остварили 1.017.242 ноћивања, и то са територије уже Србије 39.749 посјетилаца, који су остварили 735.678 ноћивања (у просјеку девет), са територије САН Косово 13.903 посјетилаца (186.377 ноћивања) и са територије САН Војводине 12.806 посјетилаца (95.187 ноћивања).

На другом мјесту су туристи из наше Републике (12.251), који су се задржали по пет дана и остварили 65.663 ноћивања. Слиједе посјетиоци из Македоније (9.061), који су остварили 55.579 ноћивања, на четвртм из Босне и Херцеговине (8.127), који су остварили 44.528 ноћивања, на петом из Хрватске (4.462), који су у просјеку остали шест дана и остварили 26.429 ноћивања, а на последњем мјесту су Словенци (2.030), који су остварили 12.442 ноћивања и боравили у просјеку по шест дана.

„Ситнице“ наше туристичке

ЈЕСЕЊИ ДАНИ, које прате кишне завјесе типичне за ово поднебље и годишње доба, доносе нам нове бриге и обавезе. Вријеме до почетка наредне сезоне користимо на разне начине, у сваком случају употребимо га за корисне ствари. Неко ће полагати испите за стицање квалификација, средње, више или високе спреме; неко ће поћи на корисно путовање... Можда ће неко рећи: вријеме је за одмор, а њега ће најмање бити. Но, не треба заборавити да је активан одмор једино користан одмор, па га треба планирати и организовати.

Може одмор бити користан ако га проведемо у прелиставању стручних часописа и подсјетимо се на оно што смо некад учили и што је почело да нам „блиједи“. Може бити користан ако се у својој организацији присјетимо шта је то што у љетњим мјесецима нијесмо добро урадили, на шта су и због чега гости били незадовољни и љути.

У овој биљешци жељели смо да појемо од таквих „ситница“. За почетак желимо да скернемо пажњу на једну фотографију коју нећемо посебно коментарисати, само ћемо рећи да је снимљена у јеку туристичке сезона и — није тешко препознати — у „срцу“ Будве.

И док нас она подсјећа на лето и наш однос према туризму, у чије име изговарамо много крупних ријечи, напо-

Канте за смеће не празне се редовно

менујемо да овакви „драгуљи“ најбоље илуструју како знамо да се заборавимо. Такве фотографије показују не само гомиле смећа, већ КАКО:

— наше продаванице док треба да услуже, сједе леђима окренута муштерији, а да због тога и не поцрвене;

— паркирамо ауто на тротоару куда пролазе колоне гостију, а не помислимо да је то забрањено одлуком о раду и миру за коју смо и ми гласали;

— гост — да би дознао гдје има слободна соба — мора да препјешачи растојање између рецепције три туристичка бироа, јер још нијесмо организовали информативну службу како би он на једном мјесту могао да се информише и када полази редовни или излетнички аутобус, како се и гдје може да се купи карта за концерт;

— гости данима (некад и недјељама) пролазе поред канти за отпатке и запајају да их нико не празни, нити уклања отпатке који све више шире неподношљиви смрад;

— у баровима, аперитив баровима и на терасама више од половину столица заузимају радници хотела, а гости се враћају ожаловљени што и за њих нема столице, пошто су најмјеравали да се и они разоноде и понешто — потроше.

Оваквих „ситница“ свако од нас може набројити бар оволико. Ако бисмо за вријеме одмора поразговарали о њима, сигурно је да би идуће године гости сто и оставили нам поруку да смо макар један корак отишли напријед.

Д. Н.

ГОСТ РЕДАКЦИЈЕ

САША ПОДГОРСКИ ПЈЕСНИК И ФИЛМСКИ ГЛУМАЦ

У вили на улазу са магистрале у Будву срастају нас неке познате југословенских мајстора Бранка Филиповића-Фила, Николе Гвозденовића, Воја Станића, Косте Брадића, Александра Пријића, Оље Иванички, Слава Богојевића, Ђокаја и још десетак стваралаца, чија дјела дају праву топлоту и драж ионако лијепог амбијенту у коме живи пјесник и филмски глумац Саша Подгорски, назван тако по родном селу у Црмници.

У разговору сазнајемо да се његово име налази на шпицама двадесетак филмова познатих стваралаца на пољу седме умјетности, међу којима треба поменути Федерику Фелинија („Осам и по“ и „Тулијета и духови“) и Џона Хјујста („Библија“ и „Писмо из Москве“). Играо је са Ђином Лолобриђидом у „Царској Венери“, Силваном Манганом у „Барбарис“, затим са Ануком Еме, Анитом Сандерс, Ентони Квином, Марчелом Мастојанијем, Родом Тејлором и другим „звјездама“ филма.

Прије неколико година Саша Подгорски учествовао је на фестивалу поезије у италијанском граду Сполету, где је читао стихове са Квазимодом, Паблом Нерудом, Унгаријем и Јевтушенком.

„... Моја прва збирка стихова „Валцер црних цвје

това“ — прича Подгорски — угледала је свјетло дана 1961. године у суботичкој издавачкој кући „Зенит“. Објављивао сам стихове у „Делу“, „Књижевним новинама“, „Сусретима“ и другим часописима у нашој земљи и у Италији („Нови свијет“, „Литературна ревија“) Штампање тер ми још двије збирке пје

Саша Подгорски

сама. Према томе, не живим од књижевности, већ од филма, који није мој свијет. У филму се осјећам као туђинац, јер је то свијет лажног сјаја. А да је, заиста, такав најбоље ће илустровати један исјечак из мога живота, с почетка каријере. Прије двадесетак година дошао сам у Париз са свега хиљаду старих франка у џепу и са двије слике свога пријатеља Слава Богојевића, Ипак, вјеровао сам да ћу у-

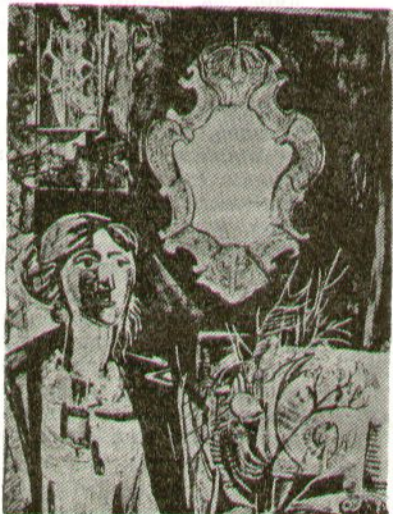
спјети. И — вјеровали или не — већ сљедећег дана срио сам познатог италијанског режисера Александра Блазетија с којим сам се био упознао у Београду за вријеме снимања филма „Олуја“. Припремао је „Волим, волим“ и повјерио ми да у том филму тумачим лик најбогатјег Француза. А био сам тих дана један од најсиромашнијих људи не само у Паризу него на читавој планети. Ето, то је филм!

Поставили смо Подгорском питање шта га је довело у Будву.

— ... Када сам давно, у дјетињству још, угледао ову обалу, пожелио да се овдје настаним. И, ето, снови су по стали јави. Иначе, Будви бих мало што могао да замјерим, јер је волим, а, зна се, онај који нешто воли, не види му мане... Добро је што је овдје културни живот, нарочито у току туристичке сезоне, богат и садржајан, па човек може да се осјећа како живи пуни замахом, јер може да буде у друштву, јер воли — поред великих сликара, пјесника, музичара, Овог љета човек се могао у галерији „Санта Марија“ и у Модерној галерији срести са дјелима Лубарде, Милуновића, Риста Стијовића, Бранка Филиповића и још десе так уметника који су давали културни штимет граду. Радо сам присуствовао концертима на фестивалу „Дани музике“ и приредбама у оквиру смотре „Игре југа“. Диван је осјећај кад се упознајете са ствараоцима из далеких земаља, а такав је био мој при сусрет с египатским сликаром Тахиром Сабихом који је недавно био гост Културног центра.

С. Поповић

САВРЕМЕНА БУГАРСКА ГРАФИКА

А. Панајотова: Ентеријер

У Модерној галерији организована је, у оквиру сарадње између наше земље и НР Бугарске, изложба савремене бугарске графике, на којој су се са тридесет и четири рада представили Стојан Стојанов, Тодор Панајотов, Љубомир Јорданов, Мана Парпулова, Елка Захаријева, Јула Мичев, Михаил Петков, Љубен Диманов, Иван Минков, Иван Иванов, Зана Сонструкова, Тодор Анастасов и Анастасија Панајотова.

Савремена бугарска графика почела је да се развија тек прије тридесет година, а већ је достигла завидан ниво, захваљујући њеним пионирима Александру Зеднопу и Борислу Ангелушеву. Средином шесте деценије овог вијека појавила се читава плејада младих уметника, који су смјелије употребљавали симболе и метафоре, остављајући на гледаоце цјеловит и снажан утисак. Бавили су се психолошким нијансирањима ликова, проналажењем односа ствари у простору, перспективом, филозофским осмишљавањем свијета, плаћајући и дуг догматском схватању политичког тренутка.

На изложби у Модерној галерији посебно су запажене остварења Михаила Петкова („Зграда у блоку“, „Хемијска фабрика“ и „Изградња блока“) и Љубен Диманов („Вијег“, „Мајка“, „Дјевојка“ и „Градитељи“). Пажњу посјетилаца привукао је и циклус легенди из Самуиловог времена Стојана Стојанова.

С. П.

Ускоро фестивал „Јужни Јадран 75“

У част тридесетогодишњице побједе над фашизмом, ове јесени ће се на Црногорском приморју одржати фестивал забавне и народне музике „Јужни Јадран 75“. Иницијатори ове културно-забавне манифестације су омладинске организације свих шест приморских општина, а покровитељ је ХТП „Монтенегротурист“.

Приредбе ће се одржавати у свим мјестима дуж Црногорског приморја, а наступаће по један пјевач из тог мјеста у конкуренцији народне и један у конкуренцији забавне музике. Програм ће пратити Вокално-инструментални састав „Бисери Боке“, а сваки град ће имати свој жири. Прва приредба ће се одржати у Бијелој 13. новембра, а финално вече у Котору 29. новембра, када ће се побједницима уручити пригодне награде.

С. Г.

Конституисана самоуправна заједница за запошљавање радника

На сједници Самоуправне интересне заједнице за запошљавање, одржаној 16. октобра, за предсједника је изабран Илија Т. Медиговић, првоборац из Петровца, а за његовог замјеника Жарко Пламенац, дипломирани правник „Зета филма“. За предсједника Извршног одбора изабран је Ђорђе Митровић из Светог Стефана, а за замјеника Јован Станишић, радник „Зета филма“, док је за вршиоца дужности секретара Општинске самоуправне интересне заједнице за запошљавање именован Јован Самарџић, досадашњи шеф Испостава за запошљавање радника Будва.

Усвојен је Статут Заједнице и изабране комисије: за нормативна акта и организациона питања (Жарко Пламенац, Милан Кљајић Мирко Кисић, за избор и именовања (Невенка Грегорић, Љу

бо Рађеновић и Љубо Анђусе) за праћење друштвеног договора и самоуправног спора зума (Перо Грегорић, Светозар Благојевић и Мирко Марковић) за професионалну оријентацију (Шпирило Мировић, Мило Рафаиловић и Стево Франковић) и за народну одбрану (Јанко Милић, Војо Кулача и Марко Ђаковић).

Досадашња Испостава за запошљавање радника у Будви била је у склопу Херцег-Новог, и обухватала је подручја Котор, Тивата и Будву, док је сада Одлуком Скупштине општине Будва Испостава за запошљавање радника одвојена је, односно формирана је Самоуправна заједница за запошљавање радника Будва, што ће допринијети побољшању рада и рационалнијем коришћењу средстава.

В. Ракочевић

ГРАЂЕВИНСКО ПРЕДУЗЕЋЕ „РАДНИК“

Д о б о ј

О Г Л А Ш А В А

Почетак изградње и продаје станова у новој стамбеној згради у Будви.

Позивамо све заинтересоване грађане и радне организације са подручја општине Будва да се јаве нашем градилишту у Будви, где могу добити све информације и услове за продају станова.

КУЛТУРНИ ЦЕНТАР БУДВА

ОРГАНИЗУЈЕ ТЕЧАЈЕВЕ СТРАНИХ ЈЕЗИКА ЕНГЛЕСКИ, ЊЕМАЧКИ, РУСКИ, ФРАНЦУСКИ И ИТАЛИЈАНСКИ ЈЕЗИК

Настава се одржава по најсавременијој методи.

Упис вршимо од 1—15 новембра 1975.

Распоред часова и почетак течаја одређује се у договору с полазницима.

Сва обавјештења добијају се у Културном центру Будва или на телефон 82-241 од 1—12 од 10—12 часова.

ИСПРАВКА

Командир Брајичке устаничке чете у јуну 1941. године био је Кристо Филипов Дагчевић, а не Иво Вуков Мартиновић, како је грешком објављено у напису „Човјек који није остао по страни“.

Молимо читаоце да ову исправку уваже.

О Г Л А С
Рјешењем Окружног суда у Београду ГЖ. бр. 4255/74. одређена је привремена мјера забране отуђења и оптерећења непокретности којима располаже и које користи Грађевинско предузеће „Комфор“ из Београда, и то: ... зграда „Одмаралишта“ која се налази у Петровцу на мору и која је изграђена на парцели број 77/1 и 77/2 уписана у зк. ул. бр. 92 КО Петровац на мору, чиме се ставља до знања заинтересованима за куповину „Комфорове“ непокретности да постоји ова судска забрана оптерећења и отуђења непокретности имовине.
АУТО-МОТО САВЕЗ ЈУГОСЛАВИЈЕ

ОД 22. ДО 28. ОКТОБРА

Несвакидашња филмска смотра

У СМІРАЈ ТУРИСТИЧКЕ СЕЗОНЕ, а са тиме и културних манифестација које је прате, домаћини смо једне интересантне културне приредбе. Наиме, од 22—28. октобра у Будви се, у организацији „Зета филма“, одржава традиционални јесењи Сајам филмова. На њему 12 предузећа за промет филмова приказује најбоље филмове из свог репертоара за идућу годину.

„АВАЛА-ГЕНЕКС“ из Београда приказује, францушку комедију „Куда с лебом“, амерички филм режије Мел Брукса „Франкенштајн јуниор“ и турски авантуристички филм „Пламена земља“.

„ИНЕКС ФИЛМ“ из Београда приказује домаћи документарни филм „Комунисти Југославије“, америчку комедију „Уживај живот, Џери“, са Џери Луисом и Дин Мартином у главним улогама, и америчку мелодраму „С оне стране планине“.

„Дон је мртав“ назив је филма који приказује „АДРИА ФИЛМ“ из Загреб, Прича о мафији познатог режисера Ричарда Флајшера, са још познатијим Ентони Квином и Фредериком Форестом у главним улогама.

Са енглеским филмом „Злочин у Оријент експресу“, снимљеном по роману Агате Кристи, режисера Сидни Ламета, са читавом плејадом филмских „звезда“ Албертом Финијем, Ингрид Бергман и Шоном Конеријем, Мајкл Јорком и другима, америчким документарним филмом „Та дивна створења“ и енглеском драмом „Дјеца жељезнице“, појавиће се „КРОАЦИЈА ФИЛМ“ из Загреб.

„КИНЕМАТОГРАФИ“ из Загреб приказују драму режисера Ива Воасеа „Догађаји у ауто-кампу“, такође француски криминалистички филм „Невини људи прљавих руку“ познатог режисера Клода Шабрала, са Роми Шнајдер и Родом Стајгером у главним улогама; Банкарло Ђанини и Маријанџела Мелато јунаци су италијанске драме „Усред мора — усред лета“.

Америчким филмовима „Заводник“ и „Врућа седла“, љубавног и вестерн жанра и француском комедијом „Велика авантура“, с ненадмашним комичарима Бурвиллом и Луј Де Финеом представља се „КИНЕМА“ из Сарајева.

„Велики диктатор“, америчка комедија непревазиђеног Чарлија Чаплина, амерички трилер „Пирати у метроу“ са оскарцем Волтером Матауом у главној улози и француска драма „Томас“ су филмови „ВЕСНА ФИЛМА“ из Љубљане.

„МАКЕДОНИЈА ФИЛМ“ из Скопља пријавила је америчке филмове „Рођени да губе“ и „Гласник освете“, криминалистичког и вестерн жанра, и „Крвава браћа“, италијанску драму режисера Паскале Скуитијерија с Клаудијом Кардинале, Франком Нером и Фабиом Тестијем као протагонистима.

Мексички авантуристички филм „Жене у акцији“, пријављен је од стране „КОСОВА ФИЛМ“ из Приштине.

Домаћи филм, потресна прича о човјековој борби са смрћу, „Де Јонгови“ режисера Миће Милошевића, француски криминалистички филм „Борсалино и компанија“ са Аленом Делом и

Катрин Рувел као јунацима, и „Комесар без колта“, италијански криминалистички филм у коме играју Бад Спенсер и Анђело Инфанти, чине програм „МОРАВА ФИЛМА“ из Београда.

Домаћин Сајма, „ЗЕТА ФИЛМ“, појавиће се с филмовима „Лос казадорес“, америчким криминалистичким филмом са Питером Фондом и Вилијамом Холденом у главним улогама, оштром осудом последица америчке ратне агресије и, такође, америчким авантуристичким филмом „Сусрет на океану“, одисејом двоје младих које успешно играју Џозеф Ботомс и Дебора Рафин.

Будући да су ово традиционални сусрети дистрибутерских предузећа биоскопа, на којима се уговарају филмови за ову и наредну годину, а с обзиром да ће биоскопи бити присутни у врло великом броју, посебно ће се за грађанство приказати десет играних филмова.

У ревији филмова приказаше се следећи филмови:

1. „ФРАНКЕНШТАЈН ЈУНИОР“

Производња: САД
Режија: Мел Брукс
Улоге: Џин Вилдер, Марти Фелдман, Клорис Личман
Техника: Црно-бели
Жанр: филм страве
Дистрибуција: „Авала-генекс“, Београд.

Овај филм је један од најновијих „бестселера“ у свјетским биоскопима. Многи тврде и пишу да је то најдуховитија комедија снимљена на последњих година. Режисер Брукс то постиже филмом, рафинираном комичном структуром и сликом, пародијским постављањем класичног сјаја из породице филмова страве и ужаса.

2. „БОРСАЛИНО И КОМПАНИЈА“

Производња: Француска
Режија: Жак Дер
Улоге: Ален Делон, Рикардо Кучола, Катрин Рувел
Техника: Истманколор панавижн
Жанр: Криминалистички

Наставак познатог филма, овог пута без Жан-Пол Белмонда, али с популарним Аленом Делоном, који се изванредно сналази у овом филмском жанру; узбудљива криминалистичка прича из тридесетих година овог вијека.

3. „КРВАВА БРАЋА“

Производња: Италија
Режија: Паскале Скуитиери
Улоге: Клаудија Кардинале, Франко Неро, Фабио Тести
Техника: Колор синемаскоп
Жанр: Драма
Дистрибуција: „Македонија филм“, Скопје

Италијанска драма, чији протагонисти — Клаудија Кардинале, Франко Неро и Фабио Тести — гарантују већ ома привлачан филм.

Програм филмова за учеснике Сајма

Sreda 22. oktobar	u oko 10h oko 12h u 21h	Kinematogr. Zeta Kinema Inex	DOGAĐAJI U AUTOKAMPU — Francuski — kolor — drama LOS KAZADORES — SAD — Španija — kolor — kriminalistički VELIKI DIKTATOR — SAD — Francuska — kolor CS — komedija UŽIVAJ ŽIVOT DŽERI — SAD — kolor VV — komedija
Četvrtak 23. oktobar	u oko 10h oko 12h u 21h	Avala-Genex Vesna Croatia Makedonija	PLAMENA ZEMLJA — Turska — kolor VV — avanturistički VELIKI DIKTATOR — SAD — crno-beli — komedija ZLOČIN U ORIJENT EKSPRESU — V. Britanija — kol. VV — krim. KRVAVA BRACA — Italija — kolor — drama
Petak 24. oktobar	u oko 10h oko 12h u 21h	Adria Morava Kinematogr. Zeta	DON JE MRTAV — SAD — kolor — kriminalistički DE JONGOVI — SFRJ — kolor — filmski esej USRED MORA — USRED LJETA — Italija — kolor VV — drama SUSRET NA OKEANU — SAD — kolor panavižn — avanturistički
Subota 25. oktobar	u oko 10h oko 12h u 21h	Kinema Inex Avala Genex Vesna	ZAVODNIK — SAD — kolor — ljubavni S ONE STRANE PLANINE — SAD — kolor — melodrama KUDA S LEOM — Francuska — kolor — komedija PIRATI U METROU — SAD — kolor panavižn — triler
Nedjelja 26. oktobar	u oko 10h oko 12h u 21h	Croatia Makedonija Morava Kinematogr.	TA DIVNA STVORENJA — SAD — kolor CS — dokumentarni GLASNIK OSVETE — SAD — kolor — vestern KOMESAR BEZ KOLTA — Italija — kolor — kriminalistički NEVINI LJUDI PRJAVIH RUKU — Francuska — kol. VV — krim.
Ponedjeljak 27. oktobar	u oko 10h oko 12h u 21h	Kosova Kinema Inex Avala Genex	ŽENE U AKCIJI — Meksiko — kolor — avanturistički VRUĆA SEDLA — SAD — kolor panavižn — vestern KOMUNISTI JUGOSLAVIJE — SFRJ — kolor — dokumentarni FRANKENŠTAJN JUNIOR — SAD — crno-beli — parodija
Utorak 28. oktobar	u oko 10h oko 12h u 21h	Vesna Croatia Makedonija Morava	TOMAS — Francuska — kolor — drama DECA ŽELEZNICE — V. Britanija — kolor — drama ROĐENI DA GUBE — SAD — kolor — kriminalistički BORSALINO I KOMPANIJA — Francuska — kol. — kriminalistički

UGOVARANJE FILMOVA SVAKOG DANA OD 15-20h U SALI HOTELA „SLAVIJA“

4. „ПИРАТИ У МЕТРОУ“

Режија: Џозеф Сарцент
Улоге: Волтер Матау, Роберт Шо
Техника: Техникolor панавижн
Жанр: Трилер
Дистрибуција: „Весна филм“, Љубљана

Узбудљиви амерички трилер, са оскарцем Волтером Матауом у главној улози.

5. „ЗАВОДНИК“

Производња: САД
Режија: Елејн Меј
Улоге: Чарлс Гродин, Сибил Шеперд
Техника: Колор
Жанр: Љубавни
Дистрибуција: „Кинема“, Сарајево

Млади пар се тек на брачној путовању ближе упознаје. За вријеме „меденог мјесеца“ младић увиђа да је она досадна брбљивица и да је њихов брак промашен. На плажи сусреће дивну плавушцу и започиње идилу с њом. Одлучује да се разведе од младе супруге. Обоје су задовољни: неозбиљна супруга новчаном накнадом, а младић новом љубављу.

6. „НЕВИНИ ЛЈУДИ ПРЉАВИХ РУКУ“

Производња: Француска
Режија: Клод Шаброл
Улоге: Роми Шнајдер
Техника: Колор виставижн
Жанр: Криминалистички
Дистрибуција: „Кинематографи“, Загреб

Криминалистички филм прослављеног режисера Клода Шабрала, са Роми Шнајдер и Род Стајгером у главним улогама; узбудљива прича која се прати суздржаног даха.

7. „ДОН ЈЕ МРТАВ“

Производња: САД
Режија: Ричард Флајшер
Улоге: Ентони Квин, Фредерик Форест
Техника: Колор
Жанр: Криминалистички
Дистрибуција: „Адриа филм“, Загреб

Филм о мафији режисера Ричарда Флајшера, са из-

ванредном глумом Ентони Квина у улози старог шефа мафије.

8. „ЗЛОЧИН У ОРИЈЕНТ ЕКСПРЕСУ“

Производња: В. Британија
Режија: Сидни Ламет
Улоге: Алберт Фини, Ингрид Бергман, Шон Конери, Ванеса Редгрејв, Мајкл Јорк, Ентони Перкинс
Техника: Колор виставижн
Жанр: Криминалистички
Дистрибуција: „Кроација филм“, Загреб

Рађено по делу Агате Кристи. Убиство се дешава у Оријент експресу у Винковцима. Награда „Оскар“ за Ингрид Бергман и „Британска филмска награда“, такође Ингрид Бергман и Џону Гилгуду, говоре о изузетно вриједном дјелу.

9. „ЖЕНЕ У АКЦИЈИ“

Производња: Мексико
Режија: Рене Кардона
Улоге: Јулио Алеман, Алма Делиа Фуентес
Техника: Колор стандард
Жанр: Авантуристички
Дистрибуција: „Косово филм“, Приштина

Као што се види из наслова, јунакиње су жене. Њихова љепота, авантуре и традиционално лијепо мексички фолклор чине филм привлачним и пријатним за гледање.

10. „ПРВЕНА ЗЕМЉА“

Производња: СФРЈ
Режија: Вранимир-Тори Јанковић
Улоге: Драгомир Бојанић-Ги-

дра, Бата Живојиновић, Душан Јанићијевић
Техника: Колор
Жанр: Ратна драма
Дистрибуција: Удружење приказивача Србије

Истинита прича из рата, о њемачкој одмазди над нејужним становништвом Краљева, у којој је страдало око 6.000 житеља овог града.

11. „УЖИВАЈ ЖИВОТ, ЏЕРИ“

Производња: САД
Режија: Норман Таурог
Улоге: Џери Луис, Дин Мартин
Техника: Техникolor виставижн
Жанр: Комедија
Дистрибуција: „Инекс филм“, Београд

Популарни комичар Џери Луис, са својим познатим враголијама, у овом филму има изузетно надахнутог партнера у Дину Мартину.

Закључујући овај наш преглед филмова који ће бити приказани у ревији, мишљења смо да се ради о веома квалитетним дјелима, разноврсног жанра, с популарним глумцима и интересантним тематиком. Напомињемо да је ово прво приказивање већине наведених филмова у Југославији и да ће љубитељи филма у нашем граду имати прилику да виде остварења, која тек идуће године стижу на југословенски репертоар.

Н. К.

Конкурсна комисија Културног центра — Будва оглашава слободно радно мјесто
ФИНАНСИЈСКОГ КЊИГОВОЂЕ
Услови: Средња стручна спрема (предност економски смјер) и најмање двије године праксе на књиговодствено-финансијским пословима.
Лични доходак по Правилнику о расподјели дохотка и личних доходака Културног центра — Будва.
Стан није обезбијеђен.
Рок за подношење пријава је осам дана од дана објављивања огласа.
Кандидати су дужни да уз пријаву доставе и доказе о испуњавању услова.
Пријаве се подносе на адресу: Културни центар — Будва за Конкурсну комисију.
У Будви, 22. X. 1975. године
КОНКУРСНА КОМИСИЈА

ЗА МЛАДЕ * О МЛАДИМА * МЛАДИ О СЕБИ

Нису положили испит

3 А СКОРО ГОДИНУ ДАНА, колико је протекло од конституисања Општинске конференције Савеза социјалистичке омладине, веома је мало урађено на организационом и кадровском јачању, а готово да је изостала свака акција која би допринијела идејно-политичком, културно-забавном и спортском уз дизању младих. Нарочито се слабо ради за вријеме туристичке сезоне, када није одржан ни један састанак! Ово је констатовано на сједници Председништва Општинске конференције Савеза социјалистичке омладине, којој су присуствовали чланови радне групе Секретаријата Републичке конференције Савеза Социјалистичке омладине Црне Горе.

Иако је омладинска организација доста бројна — чине је 337 омладинаца укључених у десет основних организација — резултати су потпуно изостали.

— За овакво стање било је и објективних слабости — истакао је Нико Дулетић, председник Општинске конференције Савеза социјалистичке омладине. — Већ годинама немамо готово никаквих услова за рад. Окупљамо се на улици, пред кафаном, или чекамо да нам неко уступи просторију. У току туристичке сезоне сваки рад замре, јер су омладинци презапослени и не долазе на састанке. Субјективне слабости, њихов коријен, треба тражити у недовољном ангажовању чланова Председништва. Изостала је сарадња с Републичком конференцијом ССО Црне Горе и друштвено-политичким организацијама наше комуне.

Нико Дулетић је затим упознао Председништво са „случајем“ Основне организације ССО у Петровцу, која још није ни конституисана.

— Председник организације у Петровцу, Боро Андрић готово ништа није урадио, да би она кренула напријед. Шта више, он је приватизовао организацију, радио на своју руку, не консултујући се с нама, а ни један омладинац из Петровца није долазио на састанке у Будви. Андрић је искључен из Савеза комуниста, што је доказ да је направљен промашај његовим избором за председника.

У Петровцу је изостала свака активност омладине. Да иронија буде већа, Боро Андрић је био делегат општинске организације у Републичкој конференцији ССО, и још увијек је — на папиру — председник петровачке организације.

— Осјећам се једним од главних криваца за случај у Петровцу и за пасивност у читавој нашој организацији — истакао је Боро Лазовић, члан Председништва. — Питам се: како смо могли дозволити да се тако ради пуну годину дана? Сматрам да овакво вођење организације не ваља, и да ту нешто треба хитно мијењати.

Самокритичан је био и Вукашин Марковић, такође члан Председништва, који је, између осталог, рекао:

— Нас, чланове Савеза комуниста у Председништву и другим органима Конференције — за то што на вријеме нијесмо реаговали ни за „случај“ у Петровцу ни за остале пропусте у нашој организацији — треба позвати на одговорност. Рад у основним организацијама је много бољи него у органима Општинске конференције. Потпуно је затајила политичка страна рада омладинске организације.

Иако су били позвани састанку нијесу присуствовали представници друштвено-политичких организација.

— Није то први пут — рекао је Боро Лазовић — Никад на нашим састанцима нема одговорних другова из друштвено-политичких организација.

Доста замјерки члановима будванских друштвено-политичких организација упутио је и Светозар Домазетовић, члан Секретаријата Републичке конференције ССО, управо због тога што нико није присуствовао овом састанку „гдје се имало што чути“. Он је највише критиковао будванске омладинце, односно њихово Председништво.

— Председништво још увијек није расчистило с многим организационим питањима — рекао је Домазетовић у наставку излагања. — Не могу да схватим како нијесте нашли за сходно да за годину дана не обавијестите Републичку конференцију ССО о „случају“ у Петровцу и о другим пропустима. Дозволили сте да омладинац који је искључен из Савеза комуниста води омладинску организацију! Недостатак просторија, волонтерски рад и туристичка сезона нијесу аргументи којима бисте се могли правдати. Једноставно је боље признати да су пасивност и нерад условили овакво стање.

Закључено је да се на заједничком састанку чланова Председништва Општинске конференције радне групе Секретаријата Републичке конференције ССО као и Општинског комитета СК још детаљније расправља о проблемима будванске организације.

С. Греговић

ОТАЦ НАШЕ КЊИЖЕВНОСТИ

СВЕ ШТО СЕ МОГЛО продати или заложити, заложити сам и продао. Сад не знам што ћу учинити са женом и троје дјеце. Зимско је доба, а дрва немам, хљеба немам, новаца немам! Ја једнако мислим да сам боље што заслужио и да ће срамота бити народу српском што ја овако живим... Те ријечи написао је Вук Караџић (рођен 26. октобра 1787. године) Лукијану Мушцићком. Није то било једино такво писмо, нити је архимандрит манастира Шишатовца и књижевник Мушцићки био једини човјек коме се „отац српске књижевности“ обраћао на овај начин. Читав његов живот — од самоуког сељачета из Јадра до доктора филозофије на Јенском универзитету — и није био ништа друго до непрекидно хрвање с безбројним тешкоћама и препрекама.

Прва слова писао је барутним мастилом на хартији од пушчаних фишека. Када је савладао „бекавицу“ (азбуку) и дошао „до псалтира“ — куга је у Србији почела да хара. Да би наставио „школовање“, чувао је козе у манастиру Трноши, иако је његов отац Стефан „на имао за своје козе пастире“. У Карловцу су му саопштили да је прерастао за гимназију, па се упутио у Петрињу, гдје је почео да учи њемачки језик. Није хтио да буде трговац, јер су трговци живјели у градовима, а он је желио да буде што даље од Турака, нити је пристао да буде поп, јер је изнад свега волио слободу, а свештеници су проповиједали „да је свака власт од бога“. Маштао је о хирургији. Пјешке, са штулом, путовао је преко Пеште до Беча... Радовао је, заједно с Ђуром Даничићем, за српски језик и правопис. Разрачунавао се с Милованом Видаковићем, Јованом Хаџићем, Милошем Обреновићем и његовом свитом, састављеном од скоројевића, улицица и лижисаха. Писао је граматику, преводио са њемачког и на њемачки језик, скупљао народне пјесме, приповијетке и пословице. Бринуо се о штампању, „пренумерантима“ — претплатницима и пасји будној цензури. Друговао је с пјесницима и пастирима, слијепим гусларима — видовитим буревјесницима, са српским устаницима — горским харамбашом Ђурчијом, Хајдук-Вељком, Карађорђем и Милошем Обреновићем. Долазио је у додир с Копитаром, Гримом, Гетеом, Његошем, Вразом, Бранком Радичевићем и Леополдом Ранкеом, који ће изјавити да је у Вуку, „најчувенијем тадашњем Србину“, нашао пријатеља и да га је његова збирка грађе о српској историји „до дна душе и срца дирнула живим приповиједањем о покрету од најширег историјског и политичког значаја“.

Од дјетињства болешљив, а касније и хром, Вук Караџић био је принуђен да „мирно чита књиге и да запи-

сује све оно што су уши чуле и очи видјеле“.

„...Изрasto сам из народа, у народу сам провео младост. Све што је народно, још од малена ми је за срце прирасло, а и околности су учиниле да се у мени развила жеља за својим рођеним. Слушао сам како народ говори, настојећи да забиљежим све што ми се год

обиму и по разноликости, огромног опуса. О Вељу Петровићу, хајдуку што је го- нио хајдуке, и као метеор заблистао и метеорски се угасио на небу устаничке Србије, он је написао надахнуте редове на основу којих можемо сагледати, упознати и завољети тог јединственог јунака који се хазардерски играо са својим животом и

ВУКОВ УТУК

Био сам чобанин и знао белутке најлепше да нађем на дну речног вира због прута зовиног све да прођем куте. Сељак сам па умет и реч да пробирам.

Говор чобана у ваш језик штури ја ћу унети и капом и шаком, слаба песника зваћу стихоклепцем. Ја кад што кажем, биће јасно сваком под Дурмитором, Романијом и Јастрепцем.

Језик овај прости, речи вама грубе, од проповеди с олтару волим више. У стени хтео бих бритвом да га пишем где вечност дубоко своје речи дубе.

Десанка Максимовић

учинило да треба знати“ — тако је објаснио свом пријатељу Срезњевском коријене енергије која је живјела у њему.

Увијек је настојао да буде истинит „и поред свих тегоба и сметњи које су се наметале у таквом послу“. Никад није сметнуо с ума истину која једино може бити база за историју, нити је заборавио на потомство „за ко је се историја пише“. И зато „није хтио нити кога хвалити, нити кудити, већ се трудио да догађаје опише просто, као што их човјек човјеку приповиједа, а читалац нека сам просуђује што је за хвалу, а што је за куђење“.

Колико је Вук Караџић био непристрасан и истинит може се видјети из сваког ретка његовог заиста, и по

смрћу што га је на сваком кораку вребала.

Реформатор српског књижевног језика и правописа према начелу: „Пиши као што говориш и читај као што је написано“, скупљач народног блага — пјесам, приповиједака и других умотворина, аутор Српске граматике и Српског рјечника, цијењен и признат у свијету више него и један Србин прије њега, судија и председник суда, вароши београдске, Вук је дуго времена био књић и вријеђан. Руска влада га је сумњичила као католичког и аустријског агента, а аустријска као руског човјека, опасног демагога и члана „тајних друстава“ — да би 1863. године доживио да се свечано прослави педесетогодишњица његовог плодног рада.

М. Јалић

Неисказани јунак

(ОДЛОМАК)

ПО СРЦУ ЈЕ, и по тијесном јунаштву, био први, и не само у Србији него се може слободно рећи и у цијелој Европи свога свуд ратног времена. У вријеме Ахила и Милоша Обилића, он би, заиста, њихов друг био, а у његово вријеме бог зна би ли се они могли с њим успоредити...

Као што многи велики људи знају своју вриједност, тако је и Вељко своју познавао и често се срдито што гдје-које војводе, које су своја војводства мањом храброшћу, или новцима и лажима, добили... имају име и част као и он; а често би говорио: „Да бог да се Срби не муре с Турцима док сам год ја жив, јер како Турци ударе, одмах мене стану мало одликовати од овијех кокошара... А да се умири с Турцима, онда би ми и жене судиле...“

Био је прави хајдук, и тијем, се именом дичио и поносио до своје смрти. Као прави хајдук, и гдје је ваљало није умио лагати. Тако је био искрен и простодушан, да му човјек никакве тајне није могао казати. Истина, да је слабо био побожан и душеван, али му је, опет, могао човјек, као правом јунаку, у по ноћи без икакве свједоче, небројено благо повјерити... Колико је на новце и на остали сваки плићен био лакоом, толико за те ствари није марио кад их је имао, него их је штедро поклањао другима, па и то не само својим војницима, него и другоме свакоме. „Кад у мене, вели, има, коме год треба нека дође да му дам, али, кад мене нестане, ја ћу отети у кога год знам да има“.

СУСРЕТИ И ВИЂЕЊА

Будва ме је освојила

КАО гост Културног центра и Модерне галерије, међу нама је боравио Египћанин Салах Тахер: сликар, ликовни критичар каирског „Ал ахрама“, повремено предавач на Каирском универзитету, дугогодишњи директор каирске опере и друштвени радник. Уважени гост је сваки тренутак користио да би што боље упознао наш крај: посетио је и разгледао Свети Стефан, Петровац, Цетиње, Котор, Титовград и Дубровник, упознао културне и природне знаменитости и љепоте овог краја и разговарао са својим домаћинима, грађанима и друштвеним радницима.

— Какве утиске носите из Будве? — гласило је наше прво питање.

— ... Свака кућа код вас има слику или скулптуру једног вашег ствараоца, то сам примијетио, и пријатно сам тим сазнањем изненађен као стваралац, истакао је на почетку наш саговорник.

— ... О вашем крају могао бих много да кажем, најкраће речено — одушевљен сам свим што сам видео и доживио за кратко вријеме боравка у овом лијепом крају. Најјачи утисак који носим јесте да овдје нема много људи, има простора за дисање. Кад вам кажем да Каиро има осам милиона становника, биће вам јасније што је то моја најупечатљивија импресија коју носим одавде. И, збиља — увјеравао нас је Салах Тахер — да немам других обавеза, дошао бих да живим овдје, јер осјећам да бих овдје могао да се понашам као да сам међу својима. Људи су једноставни, комуникативни, а у животу је важно кад брзо налазите саговорника...

— Каква су Ваша сазнања о нашем сликарству, ствараоцима и културном наслеђу?

— Нијесам имао много контаката с југословенским сликарима. Зато сам овај боравак користио да што више сазнам о преокупацијама југословенских колега. То што сам имао прилика да видим допринијело је да још више цијеним оно што сам до сада знао о сликарима и уопште о умјетности ваше земље. Имао сам срећу да у Будви упознам сликаре Бранка Филиповића-Фила и Јована Ивановића, а друговања и разговори с њима за мене су били значајни и корисни.

Закључио сам, посматрајући дјела црногорских и југословенских стваралаца да има много сличности између наших умјетности. Духом смо много ближе него што је то случај у географском смислу. То ће допринијети јачем међусобном повезивању и вишем зближавању умјетника и људи уопште. А то ће имати значајније посљедице: моћи ћемо једни другима да „позајмљујемо“ безброј идеја, првенствено због сличности које ћемо откривати једни међу другима.

Код црногорских сликара запазио сам једну занимљивост. Наиме, посматрајући дјела ваших сликара, видљиво је да се они инспирису околиненом, готово да користе исте мотиве. Али гледајући сва та дјела, види се да они исти мотив доживљавају сваки на други начин, сваки има своје виђење и своје исказивање овог чудесног споја мора, камена и неба. То је доказ великог талента који сваки од њих носи у себи; то поматрача њихових дјела одушевљава и плени.

Говорећи о сликарству своје земље, Салах Тахер је изнио низ интересантних података.

— Код нас се дају, такође, знатна средства за умјетност, како кроз материјално стимулисање стваралаца тако и кроз награђивање оних који се издвајају. Води се рачуна о талентованим почетницима и већ афирмисаним умјетницима. Полази се од тога да умјетник треба да се слободно изражава и то је прихваћено од већине умјетника. Сликари прате садашњи тренутак, многи инспирацију налазе у прошлости, у старој египатској умјетности... Експресионисти, апстрактни сликари и надреалисти су најбројнији, али се стваралаштво у једних и других подједнако цијени и уважава.

Д. Н.

Салах Тахер

СМОТРА ОРГАНИЗАЦИЈЕ „ПАРТИЗАН“

СВЕЧАНИМ проглашењем побједника и поједном прелазних застава и великог броја диплома, у свечано украшеном холу хотела „Нова плажа“, завршена је југословенска смотра у партизанском вишебоју, на којој су учествовале 182 екипа са око 1.300 такмичара из свих наших република и покрајина. Ова смотра одржана је у част 30-годишњице побједе над фашизмом и ослобођења наше земље и 30-годишњице физичке културе у социјалистичкој Југославији, а њен покровитељ био је председник Републике Јосип Броз Тито.

На новом стадиону „Југови“, базену хотела „Интернационал“ и другим спортским теренима хотелског комплекса на Словенској плажи, 1.300 дјевојака и младића из разних крајева наше земље три дана се борили у партизанском вишебоју који садржи следеће дисциплине: трчање на 50 и 2.400 метара за мушкарце, трчање за жене на 50 и 1.600 метара, такмичење у репетитивној и експлозивној снази, гинкосту, гађању ваздушном пушком и пливању на 50 метара.

Такође су одржана такмичења у спортско-рекреативним активностима, а приказани су и садржаји њихових облика и метода. За вријеме смотре приређена је и изложба пропагандног материјала и одржан фестивал аматерских филмова са пригодном тематиком.

На завршној свечаности проглашени су побједници и подијељен велики број диплома и других признања. Послије тога је **Ненад Бућин**, председник Републичке конференције ССРН Црне Горе и изасланик председника Тита, уручио прелазне заставе које се сваке године додјељују организацијама ДТВ „Партизан“ за резултате у развоју спортске рекреације.

ИЗОСТАЛА МАЈСТОРИЦА У БУДВИ

Пошто су на крају овогодишњег првенства имали исти број бодова, кошаркаши „Приморја“ из Херцег-Новог и титовградског „Југубовића“ требали су да у Будви одиграју „мајсторицу“ и тако ријеше питање новог друголигаша.

На кошаркашком терену на Словенској плажи у Будви, изашли су на терен представници Кошаркашког савеза Црне Горе и титовградског тима, али се нијесу појавили кошаркаши из Херцег-Новог.

— Дobili смо телеграм од екипе „Приморја“ у коме су нас обавијестили да неће доћи у Будву с обзиром на то да је дошло до свађе у екипи и да се не могу супротставити титовградским кошаркашима — рекао је Војо Савелић, представник Кошаркашког савеза Црне Горе. Тако ће „Југубовић“ постати друголигаш без борбе, што треба да верификује Такмичарска комисија.

У ТАКМИЧЕЊИМА КОЈА СУ ОДРЖАНА У БУДВИ ОД 10. ДО 12. ОКТОБРА, ПОД ПОКРОВИТЕЉСТВОМ ПРЕДСЈЕДНИКА РЕПУБЛИКЕ ЈОСИПА БРОЗА ТИТА, УЧЕСТВОВАЛЕ СУ 182 ЕКИПЕ И 1300 ТАКМИЧАРА ИЗ СВИХ СОЦИЈАЛИСТИЧКИХ РЕПУБЛИКА И ПОКРАЈИНА ЈУГОСЛАВИЈЕ.

Прелазне заставе добили су ДТВ „Партизан“ из Капља, Никшића, Липљана, Гостивара, Сиска, Марибора, Жаркова и Новог Сада. Специјалне дипломе добиле су 33 организације ДТВ „Партизан“ из свих република и покрајина.

Обраћајући се учесницима смотре на завршној свечаности, изасланик Председника Тита је истакао да је веома задовољан њеном масовношћу и резултатима. Генерал-пуковник **Душан Пекић**, председник Друштва за тјелесно васпитање Југославије је, између осталог,

нагласио да су прелазне заставе председника Тита највеће и најдрагоцјеније признање и подстицај за још веће напоре у развоју спортске рекреације и физичког васпитања, али, истовремено, и обавеза за брже спровођење нове програмске оријентације организације „Партизан“.

Наш град, као домаћин и Основна организација удруженог рада „Монтенегротурист“ — „Словенска плажа“, као организатор смјештаја учесника смотре, заслужили су комплименте.

В. Станишић

ЦРНОГОРСКА ФУДБАЛСКА ЛИГА

„Петровац“ — „Могрен“ 2:0 (0:0)

„Могрен“ и „Петровац“ играју врло промјенљиво. Таман оорадују навијаче лијепом игром и побједом, а већ у следећем сусрету за таје као у протекла два кола.

У осмом колу „Могрен“ је био домаћин у сусрету са екипом „Језера“ из Плава. Будвани су играли предузимљиво, што је и уродило плодом: побиједили су последије тешке борбе 3:2. Гости су све до 80. минута водили са 2:1, да би тада настао преокрет, који је „Могрену“ донио два бода и прву побједу пред својим навијачима у овогодишњем првенству. Агилни Вујановић изнудио је у 80. минуту једанаестерац кога је сигурни Тодоровић претворио у гол. Седам минута касније Вујановић је и сам затресао мрежу, иначе одличног голмана „Језера“ Адића.

Била је то изванредна утакмица, с пуно обрта, лијепих акција и добрих интервенција голмана — једном ријечју на друголигашком нивоу.

У истом колу „Петровац“ је гостовао у Голубовцима и доживио још један пораз, пети по реду, који га је „приковао“ за дно табеле. Поновила се „стара пјесма“: Петровчани су играли добро током цијеле утакмице, али је она, ипак, изгубљена са 3:1. Иначе, они, као по обичају, за свега неколико минута олако прима голове последије чега су узалудни напори навалног реда да се резултат изједначи. Постигне се гол — два, и тиме се само ублажи пораз. Стиче се утисак да „Петровац“ много боље игра на свом терену, што показују и досадашњи резултати.

У деветом колу одигран је општински дерби: У Петровцу су се састали „Петровац“ и „Могрен“. Традиција није изневјерена: Петровчани су и тог пута доказали да су чврст противник за Будване. Истина, „Могрен“ је важио за фаворита, јер је

његов бодовни салдо бољи, али је, ипак, поражен.

Послије деветог кола Будвани имају девет бодова, а Петровчани седам, што им је омогућило да „појегну“ са задњег мјеста.

Општински и приморски дерби између „Петровца“ и „Могрена“ привукао је велику пажњу љубитеља фудбала с подручја будванске општине. Иако је вријеме било кишовито, на игралишту у Брежинама окупило се близу 1000 гледалаца.

Утакмица је почела нервозно. Домаћи су убрзо дошли у вођство — када су се томе најмање надали: лијеви бек „Могрена“ Пејовић неспретно је захватио једну лопту у свом шеснаестерцу и она је у високом луку пошла према голу. Голман Ђаљевић, који је био истрчао да спречи пут лопти, нашао се на средини, између Пејовића и свог гола, и био је лобован — 1:0 за „Петровац“. Будвани су последије овог гола заиграли предузимљивије и организовали више напада преко полутке Тодоровића. Но, све те акције завршавале су се пред шеснаестерцем, гдје је одлични Ратковић, са осталим играчима одбране чинио непробојан бедем. До краја полувремена „Могрен“ је задржао иницијативу, али резултат је остао непромијењен.

Послије одмора игра је живнула. Петровчани су организовали неколико опасних напада и већ у 50. минуту резултат је повећан на 2:0. Изванредни халф Петровчана Кривокапић скочио је на лопту из корнера и главом погодио лијеви угао Ђаљевићевог гола. Лопта је „пловала“ доста дуго, и чини се да је голман Ђаљевић могао раније да интервенише. Ни овај погодак није збунио Будване, који су наставили са жестоком нападом на гол Јовановића, али без успјеха: стизало се само до шеснаестерца.

С. Грговић